

Protokoll fra møte i Kontrollutvalget

Tid: Fredag 17. januar 2019 kl. 1000-1700

Sted: Kirkens Hus i Oslo, møterom Bjørgvin

Til stede fra Kontrollutvalget: Ann-Kristin Sørvik, Finn Huseby, Laila Riksaasen Dahl, Ola T. Lånke og Brit Skjelbred.

Fra Kirkerådet: Gerd Karin Røsæg (assisterende direktør), Jan Rune Fagermoen og Hans Øyvind Hvidsten. HR sjef Sissel Vartdal deltok på sak 06/19.

Internrevisor Magnus Digernes var til stede i hele møtet.

Advokat Kari Gimmingsrud og advokatfullmektig Hedda Bjøralt Roald fra Advokatfirmaet Haavind deltok på sak 09/19.

Hovedvernombud Hilde Fylling deltok på sak 06/19.

Referent: Camilla Bredrup og Harald Magne Glomdal.

Saksliste:

01/19 Godkjenning av innkalling, agenda og eventuell lukking av møte

02/19 Protokoll fra forrige møte

03/19 Rapport fra Kirkerådet på saker

04/19 Kirkerådets oppfølging av Kirkemøtets vedtak

05/19 Kirkerådets risikoanalyse – unntatt offentlighet

06/19 Henvendelse fra hovedverneombudet vedrørende HMS

07/19 Rapportering fra internrevisor, bl a om tilskuddsforvaltning

08/19 Forvaltningsrevisjon 1 Internkontroll – utsatt offentlighet

09/19 Forvaltningsrevisjon 2 Personvern og behandling av personopplysninger - utsatt offentlighet

10/19 Forvaltningsrevisjon 2019/2020

11/19 Rapport fra Dnks kontrollutvalg – utkast 1 gangs behandling

12/19 Melding om kontrollutvalgets arbeid – utkast 1 gangs behandling

13/19 Eventuelt

01/19 Godkjenning av innkalling og agenda og eventuell lukking av møte

Følgende saker vurderes å gå for lukkede dører:

05/19 Kirkerådets risikoanalyse

08/19 Forvaltningsrevisjon 1 Internkontroll

09/19 Forvaltningsrevisjon 2 Personvern og behandling av personopplysninger

Sak 05/19 er delvis unntatt offentlighet, jf offentlighetsloven §§ 14, 23 og 24, med begrunnelse at dette er et organs interne dokumenter som kan svekke Kirkerådet med omsyn til ei forsvarleg gjennomføring av økonomi-, lønns-, eller personalforvaltninga. Videre at dokumentene i noen tilfeller inneholder opplysninger som ikke bør komme på avveie, særlig vedrørende IT-sikkerhet.

Sak 08/19 og 09/19 har vedtak om utsatt offentlighet, jf offentlighetsloven § 5

Offentleglova § 5 gir grunnlag for utsatt offentlighet. § 5 første ledd sier:

«Organet kan fastsetje at det i ei bestemt sak først skal vere innsyn frå eit seinare tidspunkt i saksførebuinga enn det som følgjer av §§ 3 og 4, såframt det er grunn til å tru at dei dokumenta som ligg føre, gir eit direkte misvisande bilete av saka, og at innsyn derfor kan skade klare samfunnsmessige eller private interesser.»

Offentleglova § 14 første ledd sier

«Eit organ kan gjere unntak frå innsyn for dokument som organet har utarbeidd for si eiga interne saksførebuing.»

Offentleglova § 23 første ledd sier

«Det kan gjerast unntak frå innsyn for opplysningar når det er påkravd av omsyn til ei forsvarleg gjennomføring av økonomi-, lønns-, eller personalforvaltninga til organet.»

Offentleglova § 24 tredje ledd første punktum sier:

«Det kan gjerast unntak frå innsyn for opplysningar når unntak er påkravd fordi innsyn ville lette gjennomføringa av straffbare handlingar.»

Det er ikke regler i Kirkeloven om åpne eller lukkede møter. Kirkemøtet har i reglementene for de ulike folkevalgte organer i Den norske kirke bestemt at disse organers møter er åpne med mindre organet selv velger eksplisitt å lukke møtet. Se bl a Regler for Kirkerådets virksomhet § 3.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjente innkalling og agenda

Kontrollutvalget avgjorde at sak 05/19, 08/19 og 09/19 behandles for lukkede dører

Vedtak:

Kontrollutvalget godkjente innkalling og agenda

Kontrollutvalget avgjorde at sak 05/19, 08/19 og 09/19 behandles for lukkede dører

02/19 Protokoll fra møte

Vedlegg: Protokoll fra Kontrollutvalget fra 30. november 2018

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møtet 30. november 2018 ble godkjent og signert

Vedtak:

Protokoll fra møtet 30. november 2018 ble godkjent og signert

03/19 Rapport fra Kirkerådet på saker

Kirkerådet orienterte om at det nødvendige oppsettet på Kirken.no er klargjort for Kontrollutvalgets publisering.

Kirkerådet informerte at oppfølgingen av internrevisjonens rapport om internkontroll er i rute. Internrevisjonen bistår med overordnede retningslinjer for styring og kontrollsystem.

Revisor har gjennomført interimrevisjon og det er ikke kommet noen indikasjoner på at det ikke vil komme revisjonsberetning uten merknader.

Forslag til vedtak:

Orientering ble tatt til etterretning

Vedtak:

Orientering ble tatt til orientering

04/19 Kirkerådets oppfølging av Kirkemøtets vedtak

Vedlegg: Kontroll av Kirkerådets oppfølging av Kirkemøtes vedtak i 2018 og noen saker fra 2017

Det er som i fjor sendt ut et skjema til Kirkerådet over Kirkemøtets vedtak, hvor Kirkerådet ble bedt om å kommentere hvordan Kirkerådet har fulgt opp Kirkemøtets vedtak. Det var to saker vedrørende liturgi, vedtatt i 2017, som ikke var fullført før Kirkemøtet i 2018.

Det er mottatt svar fra Kirkerådet, som er inntatt i vedlegget.

Sekretariatet har i tillegg lest igjennom Kirkerådets protokoller og saksdokumenter, som ligger på internett, for å danne seg et inntrykk av hvordan Kirkemøtets vedtak er fulgt opp.

Kirkemøtet i 2018 hadde mange saker hvor endringer i regler og forskrifter ble vedtatt. Dette gjelder ordning for utpeking av biskop, kirkevalgreglene, Kirkemøtets forretningsorden, ordning for samisk kirkelig valgmøte, forskrift om Den norske kirkes medlemsregister, regler om formene for bispedømmerådets virksomhet, tjenesteordning for biskoper og regler for Kirkerådets virksomhet. Disse regelendringene er enten kunngjort i Norsk Lovtidend og/eller kunngjort på lovsamlingen på internett på <https://kirken.no/nb-NO/om-kirken/slik-styres-kirken/lover-og-regler>.

Kirkemøtet vedtok et visjonsdokument 2019-2021. Kirkerådet har fulgt opp visjonsdokumentet ved vedtatt årsplan 2019 for de sentralkirkelige råd. Visjonsdokumentet ligger til grunn for de nye resultatmålene og nøkkelindikatorer for bispedømmerådene og Kirkerådet 2019-2021. Visjonsdokumentet er også lett tilgjengelig på kirken.no.

Kirkemøtet vedtok å virksomhetsoverdra KUN (Kirkelig Utdanningssenter i Nord) fra Den norske kirke til VID (VID er en sammenslåing av Diakonhjemmet Høgskole, Haraldsplass diakonale høgskole, Høgskolen Betanien, Høgskolen Diakonova og Misjonshøgskolen). Dette ble gjennomført i 2018. Kirkerådet har igangsatt evaluering av KIFO, i h t Kirkemøtets vedtak.

Høringsuttalelsen vedrørende ny trossamfunnslov ble sendt departementet i rett tid.

En av de store sakene på Kirkemøtet i 2018 var rapport og veivalg for Den norske kirkes kunst- og kultursatsning. Kirkerådet har fulgt opp ved å ta relevante deler inn i ny Håndbok for menighetsråd og bruke både kirken.no og kirkebakken. Kunst- og kultursatsningen har vært omhandlet i nyhetsbrev og tatt opp i møter mellom Kirkerådets direktør og stiftsdirektørene og KA. Dette er også tema i møte med relevante organisasjoner. Så langt har Kirkerådet fulgt opp Kirkemøtets vedtak på en adekvat måte. Da dette er en mer langsiktig satsning bør dette følges opp over flere år av Kirkerådet og med oppfølgingskontroll fra Kontrollutvalget.

Fra vedtakene på Kirkemøtet 2017 var det noe kapasitetsproblemer med oversettelse av dåpsliturgi og vigsel og forbønnliturgi til de samiske språk innenfor den tid Kirkemøtet hadde forutsatt. Dette er nå utført.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget har ikke gjort funn som medfører kritikk av Kirkerådets gjennomføring av Kirkemøtets vedtak.

Vedtak:

Kontrollutvalget har ikke gjort funn som medfører kritikk av Kirkerådets gjennomføring av Kirkemøtets vedtak.

05/19 Kirkerådets risikoanalyse – unntatt offentlighet

Vedlegg: Årsplan 2019 for de sentralkirkelige råd

Vedlegg: Risikomatriser: 1) Internkontroll og økonomiforvaltning, 2) Kapitalforvaltning, 2) Plan og måloppnåelse, 3) Personvern, 4) HMS, 5) Plan og måloppnåelse Risikomatriser er unntatt offentlighet, jf offentlighetsloven §§ 14, 23 og 24.

Kirkerådet ved Jan Rune Fagermoen innledet.

Følgende forhold fremheves fra Jan Rune Fagermoen sin innledning:

- Kirkerådet behandlet i desember årsplan, resultatmål og nøkkelindikatorer for bispedømmerådene og Kirkerådet for 2019-2021, samt ledelsens risikovurdering med synliggjøring av hvilke tiltak som må gjøres for å minimere riskene.
- Satsningsområder i 2019 vil være dåp og digital kommunikasjon samt de resultatmål og nøkkelindikatorer som ble vedtatt i desember-møtet. Indikatorene gjelder også bispedømmerådene og budsjettsaken indikerer midlene for å løse dette.
- I 2018 har internrevisjon vært operativ og har gitt mange nyttige og viktige innspill på risikovurderinger – fargekartene i analysen er ledelsens vurdering og sammendrag.
- Overordnet risiko for 2019 er; plan og måloppnåelse, økonomiske rammer, internkontroll og økonomiforvaltning, HMS herunder arbeidsgiveransvar, og personvern. Kirkerådet har av disse valgt ut enkelte prioriterte områder av disse– gudstjeneste, rekruttering, valg etc – budsjettsaken svarer ut dette.
- Han gjennomgikk deretter risikomatrisen med hovedvekt på de «røde» risikoområdene (pensjon, risiko for økonomiske misligheter, mangelfull etterlevelse av internkontroll) og det pågående effektiviseringsprosjektet.
- På HMS og arbeidsgiveri siden (se også sak 06/19) er det en utfordring at kirkeordningen gir en autonomi som kan gi utfordringer i forhold til arbeidsmiljøloven.

Følgende synspunkter fra Kontrollutvalget fremheves:

- Kontrollutvalget takket for god gjennomgang og legger til grunn at Kirkerådet kommer veldig godt ut av overdragelsen fra staten,
- Riskomatrisen og dokumentet vil være et godt utgangspunkt for Kirkerådets videre arbeid, og vil også være nyttig for kontrollutvalget.
- Det er bra at Kirkerådet har oppmerksomhet mot pensjonskostnader.
- Det er noen ganger uklart om Kirkerådet mener rettssubjektet Den norske kirke eller trossamfunnet Den norske kirke. Eksempel på denne uklarheten er f.eks side 10 i Årsplan 2019, hvor det står Den norske kirke, men det menes rettssubjektet.
- Nøkkelindikatorene er veldig styrende og fokuset vil ofte ligge på det som blir målt kvantitativt. Det bør også tilstrebes å måle innholdet i tilbudene. Det er heller ikke alt som lar seg måle, f.eks. de åndelige opplevelsene. Kontrollutvalget la vekt på at de kvantitative indikatorene bør suppleres med forskningsbaserte vurderinger og kompetanse. Staten ved Kommunaldepartementet har utviklet målinger også av innhold.
- Kontrollutvalget oppfordret videre Kirkerådet til å vurdere tallsystemet i ROS-analysen og ha et felles system med internrevisjonen. Kirkerådet informerte om at de er i ferd med å lage overordnede retningslinjer for ROS analyser.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kirkerådets ROS-analyse til orientering.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar Kirkerådets ROS-analyse til orientering.

06/19 Henvendelse fra hovedverneombudet vedrørende HMS

Vedlegg: Nasjonalt hovedverneombuds skriv av 21. desember 2018 med tittel: Varsling om uheldige forhold ved systematisk HMS arbeid i Dnk(r)

Vedlegg: Redegjørelse knyttet til varsling om uheldige forhold ved systematisk HMS arbeid i Den norske kirke og oversikt over dokumentasjon

Kontrollutvalgets sekretariat mottok fredag 12. desember 2018 en henvendelse fra avtroppende nasjonalt hovedverneombud for de ansatte i rettssubjektet Den norske kirke, med tittel «Varsling om uheldige forhold ved systematisk HMS arbeid i Dnk (r)». Henvendelsen gjelder særlig at avtroppende nasjonalt hovedverneombud gir uttrykk for sin opplevelse av manglende tilrettelegging for medvirkning ved gjennomføring av risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser) for HMS-området, men uttrykker også synspunkter på ansvarsforhold som ombudet påpeker at kunne være bedre tydeliggjort i kirkens HMS-regelverk. Ombudet reiser også spørsmål knyttet til gjennomføring av ROS-analyser i effektiviseringsprosessene som nå gjennomføres i administrasjonen.

Kirkerådets sekretariat har i forbindelse med dette møtet skriftlig og muntlig gitt sine kommentarer i sakens anledning. Nytt nasjonalt hovedverneombud har også deltatt i møtet.

Vedtak:

Kontrollutvalget oppfordrer Kirkerådets direktør og nasjonalt hovedverneombud til å etablere gode rutiner for kontakt og samvirke til beste for utviklingen av kirkens HMS-arbeid. Kontrollutvalget mener HMS-området og kirkens arbeidsmiljø er svært viktig, med stor betydning for ansattes trivsel og oppgaveutførelse, og bredere sett med betydning også for kirkens omdømme og dens evne til å rekruttere nye medarbeidere.

Kontrollutvalget forutsetter å bli holdt orientert om AMUs videre behandling av saken.

07/19 Rapportering fra internrevisor

Vedlegg: Internrevisjonens rapport om tilskuddsforvaltningen

Vedlegg: Internrevisjonens årsplan for 2019

Internrevisor Magnus Digernes innledet.

Det har vært gjennomført revisjon av tilskuddsforvaltningen. Noen av funnene er bl a at revisorgodkjent regnskap ikke alltid innhentes fra tilskuddsmottaker (kravet er at dette skal innhentes der tilskuddet er over 400 000 kroner). Videre er en utfordring manglende dokumentasjon. Ledelsen har kommitert seg til å følge opp dette. Det skal på plass en sentral

økonomifunksjon i 2019, hvor målet er å bedre også tilskuddsforvaltningen. Det er foreslått at internrevisor også ser på hvordan tilskuddene håndteres ute hos virksomheten.

Dnks internrevisjon opplyste at årsplanen inneholder følgende forhold som planlegges revidert: Lønnsområdet, økonomiske misligheter, IKT styring og sikkerhet, tilskudd til trosopplæring.

Kontrollutvalget ønsker å bli orientert om gjennomførte internrevisjoner.

Forslag til vedtak:

- 1. Internrevisjonens årsplan 2019 og tilskuddsforvaltning tas til orientering,**

Vedtak:

- 1. Internrevisjonens årsplan 2019 og tilskuddsforvaltning tas til orientering.**

08/19 Forvaltningsrevisjon 1 Internkontroll

Oppfølging av sak 24/18 og 33/18.

Vedlegg: Internrevisors rapport om Kirkerådets internkontroll

Vedlegg: Kontrollutvalgets sekretariats forslag til rapport til Kirkemøtet om Kirkerådets internkontroll

Utkastet ble gjennomgått i møtet.

Det har vært vedtak om utsatt offentlighet, jf offentlighetslovens § 5. Det foreslås at saksdokumentene blir offentlige fra og med at saken er ferdigbehandlet av Kontrollutvalget, noe som skjer i dag.

Det foreslås at Kontrollutvalgets rapport til Kirkemøtet i godkjent versjon tas inn som ett kapittel i Kontrollutvalgets melding til Kirkemøtet og at internrevisors rapport vedlegges.

Forslag til vedtak:

- 1. Kontrollutvalget godkjente utkastet til rapport til Kirkemøtet om Kirkerådets internkontroll med de endringer som kom fram i møtet.**
- 2. Rapporten tas inn i Kontrollutvalgets melding til Kirkemøtet som ett kapittel. Internrevisors rapport vedlegges meldingen.**
- 3. Fra og med 17. januar 2019 er dokumentene i denne saken offentlige.**

Vedtak:

- 1. Kontrollutvalget godkjente utkastet til rapport til Kirkemøtet om Kirkerådets internkontroll med de endringer som kom fram i møtet.**
- 2. Rapporten tas inn i Kontrollutvalgets melding til Kirkemøtet som ett kapittel. Internrevisors rapport vedlegges meldingen.**
- 3. Fra og med 17. januar 2019 er dokumentene i denne saken offentlige.**

09/19 Forvaltningsrevisjon 2 Personvern og behandling av personopplysninger

Oppfølging av sak 25/18 og 34/18.

Vedlegg: Forvaltningsrevisjon personvern

Rapporten var sendt for sent for at det var laget saksfremstilling i saken. Advokatfirmaet Haavind gjennomgikk muntlig rapporten om personvern i møtet.

Hovedkonklusjonen er at Dnk overholder deler av personvernlovgivningen, men ikke fullt ut. Graden av etterlevelse varierer mellom de ulike enhetene.

Det er ikke funnet behandlingsaktiviteter der Dnk behandler personopplysninger uten sannsynlig behandlingsgrunnlag. Medlemsregisteret har en god og risikobasert tilnærming og gode rutinebeskrivelser. Egenkontroll og etterlevelse må dokumenteres.

Det mangler en samlet og dokumentert behandlingsprotokoll over alle behandlingsgrunnlagene i Dnk og det er liten kontroll og oversikt over soknenes behandling av personopplysninger fra medlemsregisteret. Bispedømmerådene har rutiner på plass men det er noe mangelfull dokumentasjon av etterlevelse av disse. Behandlingsgrunnlaget for enkelte HR prosesser må dokumenteres.

Kontrollutvalget uttrykte at det var en nyttig og god gjennomgang av behandling av personvern.

Rapporten vedrørende personvern inneholder også informasjon om informasjonssystemsikkerhet for skjermingsverdig informasjon. Det skal lages en offentlig versjon hvor omtale av informasjonssystemsikkerhet er tatt ut.

Kirkerådets administrasjonen gir sine kommentarer til rapporten til neste møte i Kontrollutvalget.

Forslag til vedtak:

- 1. Kontrollutvalget tar statusrapport til orientering**
- 2. Kontrollutvalgets sekretariat gis i oppdrag å skrive et utkast til rapport til Kirkemøtet basert på de synspunkter som kom fram i møtet og det skriftlige materiale fra advokatfirmaet Haavind.**
- 3. Saken har fortsatt utsatt offentlighet.**

Vedtak:

- 1. Kontrollutvalget tar statusrapport til orientering**
- 2. Kontrollutvalgets sekretariat gis i oppdrag å skrive et utkast til rapport til Kirkemøtet basert på de synspunkter som kom fram i møtet og det skriftlige materiale fra advokatfirmaet Haavind.**
- 3. Saken har fortsatt utsatt offentlighet.**

10/19 Forvaltningsrevisjon 2019/20

Kontrollutvalget diskuterte aktuelle forvaltningsrevisjoner for 2019/20.

Basert på at flere av sakene for kontrollutvalget, blant annet henvendelsen fra hovedvernombudet, internkontroll, personvern har en side til HMS og arbeidsgiveri kom innspill om at sekretariatet utarbeider et forlag om forvaltningsrevisjon på dette området til neste møte.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget foreslår for Kirkemøtet følgende forvaltningsrevisjoner i 2019:

Vedtak:

Sekretariatet bes til neste møte å fremlegge mandat basert på de signaler som kom i møtet.

11/19 Rapport fra Dnks kontrollutvalg – utkast 1 gangs behandling

Vedlegg: Utkast til Rapport fra Den norske kirkes kontrollutvalg.

Rapporten er satt opp på Kirkerådets forslag til sakskart for Kirkemøtet som sak KM 02/19 Rapport fra Dnks kontrollutvalg.

Det er lagt opp til at rapporten behandles to ganger. Første gang i dette møtet for innspill fra Kontrollutvalget og andre gang for fastsettelse. Det kan også være hendelser som medfører noe korrigerende fram til mars møtet.

Utkastet til rapport ble gjennomgått i møtet og med forslag til enkelte endringer.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalgets sekretariat gis i oppdrag å innarbeide Kontrollutvalgets innspill i rapporten til neste møte.

Vedtak:

Kontrollutvalgets sekretariat gis i oppdrag å innarbeide Kontrollutvalgets innspill i rapporten til neste møte.

12/19 Melding til Kirkemøtet om Kontrollutvalgets arbeid – utkast 1 gangs behandling

Vedlegg: Utkast til Melding om Den norske kirkes kontrollutvalgs arbeid.

Meldingen er satt opp på Kirkerådets forslag til sakskart for Kirkemøtet som sak KM 11/19 Melding om kontrollutvalgets arbeid.

Det legges opp til at Meldingen behandles to ganger. Første gang i dette møtet for innspill fra Kontrollutvalget og andre gang for fastsettelse. Det kan også være hendelser som medfører noe korrigerende fram til mars møtet.

Det foreslås at meldingen gis følgende kapitel:

1. Innledning
2. Generelt om Kontrollutvalgets arbeid
3. Kontrollutvalgets kontroll over Kirkerådets oppfølging av Kirkemøtets vedtak
4. Kontrollutvalgets arbeid knyttet til regnskapsrevisjon (årsregnskapet)
5. Gjennomført forvaltningsrevisjon 1: Kirkerådets internkontroll
6. Gjennomført forvaltningsrevisjon 2: Personvern
7. Plan for Forvaltningsrevisjoner fram til Kirkemøtet i 2020
8. Kontrollutvalgets budsjett for 2019
9. Forslag til Kirkemøtets vedtak

Meldingens form og innhold ble gjennomgått og drøftet i møtet.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalgets sekretariat gis i oppdrag å innarbeide Kontrollutvalgets innspill i meldingen til neste møte.

Vedtaks:

Kontrollutvalgets sekretariat gis i oppdrag å innarbeide Kontrollutvalgets innspill i meldingen til neste møte.

13/19 Eventuelt

Det var intet på eventuelt.

Ann Kristin Sørvik
(leder)

Finn Huseby
(nestleder)

Laila Riksaasen Dahl

Brit Skjelbred

Ola T. Lånke